

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
JOAN ODINA, conseller delegat
CARLES FLO, adjunt a la presidència
BERTA CASTELLET, directora de màrqueting
GONZALO CANEDO, director comercial
PATRÍCIA TARRIDA, cap de distribució
JOAN SERRA, director de producció
IVAN GRAU, cap financer
QUICO DOMINGO, cap de sistemes

**BEETHOVEN VA SER EL PRIMER
COMPOSITOR INDEPENDENT**

Ramon Tremosa
i Balcells

Professor de teoria econòmica a laUB
ramontremosa.com

EN SÍNTESI

Clar
triomf
agredolç

Tot copiant Beethoven

Fa poc he vist una pel·lícula que m'ha agradat molt i que no em puc estar de recomanar: *Copying Beethoven*. Dirigida per l'holandesa Agnieszka Holland, tot just s'acaba d'estrenar després d'haver obtingut una bona rebuda al Festival Internacional de Donosti. Plantejada com una biografia dels darrers anys del gran compositor alemany, la pel·lícula acaba esdevenint una fascinant història d'amistat i d'atracció entre un sord i malhumorat, però genial compositor, i una jove estudiant de música del conservatori, que l'ajudarà a copiar, a enllestir i a estrenar la mítica *Novena simfonia*. Molt hàbilment, la pel·lícula introdueix l'espectador en la silenciosa soledat de la vida de Beethoven per mitjà d'Anna Holtz, un personatge fictici basat en estudiants reals de l'època, que li van fer d'ajudants en els darrers anys de vida. Aquest personatge és molt ben interpretat per l'actriu alemanya Diane Kruger.

'COPYING BEETHOVEN' COMENÇA A RUTLLAR ben aviat gràcies a un guió ben teixit i eficaç i, sobretot, a una esplèndida interpretació de l'actor nord-americà Ed Harris en el paper de Beethoven. El moment culminant de la pel·lícula és l'estrena de la *Novena simfonia*, esclatant i emotiva. El resultat és molt efectiu i agradarà tant als grans coneixedors de la música de Beethoven com als que mai no l'han sentida. Ed Harris s'introdueix de manera brillant, físicament i mentalment, en un paper artísticament difícil. Fent honor a la seva fama d'actor meticulós, Harris ha esmerçat molts mesos a tocar el piano i el violí, a estudiar direcció musical i a llegir llibres sobre la vida i obra del seu personatge. Tal com ell mateix afirma en una entrevista, "he mirat d'imaginar d'on surt, espiritualment i intel·lectualment, la música de Beethoven. Una música que pertany i és reflex d'una època molt concreta però que al mateix temps és eterna".

QUAN ES VA ESTRENAR LA 'NOVENA SIMFONIA', poc abans de morir, Beethoven ja no gaudia del favor del públic de Viena. Havien passat molts anys des de la seva darrera simfonia i el públic ja no estava interessat en la seva música, que havia anat evolucionant des de la inspiració més clàssica vers una absoluta llibertat melòdica i instrumental. De fet, Beethoven va establir el pont entre la música romàntica i la música moderna. Tot i això la *Novena simfonia*, composta quan la sordesa ja era total (aquesta va començar a manifestar-se-li en plena joventut), va suposar un reconeixement esclatant per a aquest músic d'origen molt humil i que va patir una infantesa molt dura.

BEETHOVEN VA SER EL PRIMER COMPOSITOR independent de la història. Componia segons les seves normes i no depenia de ningú, com era costum dels músics fins aleshores: no estava a sou d'una església o d'una família noble. Segons el musicòleg Harold Schönberg, autor del llibre *Lives of the Great Composers*, mentre Mozart sempre va viure al voltant de l'aristocràcia, la independència de Beethoven li va atorgar una gran reputació ja en vida.

PLENA DE SUBTILESA, EL PRINCIPAL ATRACTIU de *Copying Beethoven* rau en una doble proposta: no renuncia a explotar els aspectes més comercials de la biografia del músic, però al mateix temps presenta amb tota la seva cruïlla les dificultats de la creació

DEMIGUEL
CARLES DE MIGUEL

"Els darrers anys de Beethoven són un període turbulent, de lluita contra la sordesa, la soledat i els traumes familiars. Paradoxalment, tots aquests patiments l'inspiren per compondre la darrera simfonia"

artística. Beethoven creu que el seu talent prové d'una inspiració que li ha estat donada i per això ell se sent obligat a treballar-la i a comunicar-la: "El millor de l'home és la seva capacitat de creació i la música és la seva creació menys ideològica i més pura", diu Holland.

ELS DARRERS ANYS DE BEETHOVEN SÓN UN PERÍODE turbulent, de lluita contra la sordesa, la soledat i els traumes familiars. Paradoxalment, tots aquests patiments l'inspiren per compondre la darrera simfonia: escrita en el seu pitjor moment, és considerada com una de les grans obres mai compostes. Beethoven és un exemple més de com un patiment extrem pot obrir la porta a la creació més sublim.

TOT PENSANT EN AQUESTA PARADOXA tan pròpia de la nostra condició humana recordo uns versets del poema *Edat madura*, de Joan Sales: "El plaer no deixa record. / Només són dolços en el cor, / després que els anys lleugers han fet folla carrera, / els instants que ens van fer sofrir. / L'home, sorprès, s'adona un bon matí / que enyora la presó, l'exili, la trinxera, / el camp que amb més suors i angúnies va cavar. / I que dels seus amors el que més persevera / és el que més el va fer plorar".

'INCERTA GLÒRIA' ÉS PER A MI LA MILLOR NOVEL·LA catalana del segle XX. La gran obra de Joan Sales és escrita des del dolor més profund, provocat per la Guerra Civil i per l'exili posterior, amb una sensació creixent i insuportable d'absurd pel pes d'un sacrifici que li sembla del tot inútil. Joan Sales hi perd el pare, el padrí, tres germans, dos cosins germans, els seus dos millors amics. Catòlic i nacionalista català, és fidel a la República i perd la guerra essent comandant del seu exèrcit. Un cop retornat de l'exili durant tota la dictadura ha de suportar tant la mentida roja com la mentida negra. Tot aquest patiment es condensa i es destil·la en la seva novel·la i també en un memorable llibre de poemes, *Viatge d'un moribund*: "Com un raïm els teus botxins t'han espremut / I es juguen a la morra la teva túnica inconsútil / Alquímia de la Creu, Tu, Vençut que has vençut / De l'aigua del dolor en fas un vi de salut / ¡No hi ha combat estèril ni sacrifici inútil!".

Marçal
Sintes

CiU va guanyar ahir àmpliament les eleccions al Parlament de Catalunya. El resultat obtingut no planteja dubtes. La federació liderada per Artur Mas s'ha imposat en diputats, però també en vots, a les quatre circumscripcions catalanes i a la ciutat de Barcelona. Per primer cop, a més, CiU ha aconseguit guanyar des de l'oposició. No obstant, aquesta victòria no assegura que Mas i la seva formació política estiguin al capdavant del govern de la Generalitat a partir d'ara. Perquè, com el 2003, això ho pot decidir ERC, atès que ahir a la nit el PSC va expressar –i se suposa que mantindrà– la seva intenció de continuar manant. Malgrat les topades i les baralles constants, malgrat les diferències quant a l'Estatut, malgrat l'expulsió dels republicans del govern i malgrat que el tripartit no ha aconseguit acabar la legislatura, és possible que ERC aposti per la seva reedició. CiU no ha assolit, doncs, el que era el seu segon gran objectiu: impedir matemàticament aquesta alternativa. La victòria clara té, per tant, un fons d'empat, agredolç. La cúpula d'ERC s'enfronta a una decisió molt delicada, que, en primera instància, posarà a prova la seva proclamada equidistància. Caldrà veure si era una equidistància sincera o només de campanya electoral. Els republicans, en tot cas, hauran de calcular també amb una cura extrema els riscos de formar un govern entorn de José Montilla i el PSC, els grans derrotats dels comicis, que únicament compten amb 37 dels 135 diputats de la cambra.
m.sintes@hotmail.com